Ч. 211 Четвер 22 вересня (4 жовтня) 1894. Рік IV.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в Адміністрациї „Ґазети Львівскої“ і в ц. к. Старостствах на провінциї:

на цілий рік зр. 2·40
на пів року зр. 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:

на цілий рік зр. 5·40
на пів року зр. 2·70
на чверть року зр. 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Арештованя в Берлині.

Величезну сензацию викликала була перша вість о арештованю 183 підофіцирів в берлиньскій школі підофіцирскій і о вивезеню їх під ескортою до Маґдебурґа. Зразу говорено, що причиною сего арештованя була якась социялїстична, ба, анархїстична аґітация. Тепер показує ся, що в тій школї були, що правда, непокої, подобаючі може трохи на анархію, але чи справдї була социялїстична та анархїстична аґітация, годї знати, урядово бодай не признають того, а все-ж то на стілько цікава справа, що варто о ній трохи близше поговорити.

Пруске войско, лад в нїм і карність були доси взірцем для всїх армій не лиш европейских, але й поза-европейских; зорґанїзована на взорець і лад прускиї армія японьска збирає нинї лаври на поли війни. Тим більше мусить тепер дивувати, що в армії прускій, взглядно в заведеню войсковім, котре має доставляти армії людий з більшим фаховим образованем, дійшло аж до того, що треба було арештувати підофіцирів цїлими масами. З урядових жерел доносять о сій справі так: в підофіцирскій школї в Берлинї єсть загалом 360 підофіцирів, котрі яко ученики роздїлені на два відділи по 180 людий; межи ними суть і старші вже люди, котрі служили по кілька лїт при лїниї. Ті старші отже призабули на то, що они в школї войсковій і мусять так само вести ся, як вояки. Від якогось часу показала ся потреба завести контролю над ними, бо піятикам і подібним забавам не було кінця. Задля контролї заведено від якогось часу також ревізиї, особливо же ревізиї для старшого року. То гнївало підофіцирів так, що кілька днів тому назад прийшло до голосних демонстраций і нарушеня войскової карности. Підчас коли одного разу явила ся така ревізия і ревідуючий офіцир станув в подвірю будинку, в котрім містить ся старший рік, крикнув хтось: „Ревізия! і в тій хвили явили ся всї підофіцири у вікнах та стали викрикувати. Власти войскові постановили тепер взяти ся енерґічно до дїла. Позаяк в Берлинї не можна би було позамикати офіцирів окремо, то пороблено на борзї приготовленя в Маґдебурзї, щоби там умістити старший відділ і в ночи з сеї суботи на недїлю арештовано тихцем цїлий старший відділ та перевезено до Маґдебурґа. Цїль того арештованя — так кажуть з урядової сторони — єсть лиш та, щоби тим скорше вишукати виновників, як би то могло бути в Берлинї. Власти войскові сподївають ся, що до кількох днїв будуть могли пустити на волю більшу часть підофіцирів. Арештоване і перевезене арештованих до Маґдебурґа, наступило внаслїдок розпорядженя міністерства війни. Kreuz Ztg., котра дістає свої інформациї з войскових кругів, доносить о сїм факті так:

Одного дня доглянув ордонанс і дав тім знати, що дошка коло вікна з надворку в касарни підофіцирів в поганий спосіб занечищена. Хто допустив ся того, не знати, але командант школи розпорядив, щоби із пятьох підофіцирів, котрі мешкали в тій комнатї, від котрої вікно занечищено, ходили по черзї що ночи на патрулю. Дня 23 вересня по 5 год. хотів один поручник призначений до того, зробити ревізию в касарни старшого року. Коли з'явив ся на подвірю тої касарнї, крикнув хтось: Ревізия іде! Зараз по тім поніс ся по цїлій касарни страшенний крик і свист; підофіцири стали бити стільцями в столи і гримати в двері, а при тім заєдно викрикували злобно: Ревізия! Коли відбула ся ревізия, пішов ревідуючий поручник до другої касарнї, де містив ся перший рік. Ледви що зайшов у двері, коли в першій касарни повторили ся знов крики і гримане. Вечером того самого дня почув директор школи, майор Штеттен такий крик в касарни, що аж мусів вийти із свого помешканя, і о 11 год. зійшов сходами на долину до льокалю, в котрім підофіцири їдять. Крики виходили з касарнї старшого року, з подвіря і місця перед підофіцирским касином. Як-раз тої ночи мусїла відбувати ся згадана повисше патруля; отже було чути крики: „Патруля ч. 2, злюзувати ч. 1“ і тим подібне. Підофіцири стоячі на подвірю стали побренькувати шаблями і також голосно кричали. Директор приступив до кількох підофіцирів перед касином і спитав їх, що они тут роблять, а тогди одні з них пустились втікати, а другі ставились зухвало. Кількох сховало ся було за двері. Аж коли майор добув шаблю і поставив ся грізно, вийшов один з них і поставив ся зухвало до майора. Майор казав записати єго, а коли підофіцир в службі спитав єго, як він називає ся, відповів той зухвало: „Підофіцир Лянґе, з 36 полку польної артилериї. Я вже давно хотів, щоби мене злюзували“. Другий відповів знову: „Я називаю ся підофіцир Бранд, з 3 полку пішої артилериї і прошу, щоби мене злюзували“. Тимчасом в касарни заєдно гримали стільцями в столи і двері. Наконець крикнув хтось через вікно: Най жиє анархія! Тогди розбуджено кількох ордонансів, а один виступив з остро набитим карабіном

3)

Смерть в гіпнозї.

(Дальше).

Про послїдний досьвід гіпнотичний в Саламоновім дворі і смерть Еллї оповідає др. Враґаші яко наочний сьвідок так:

Я був в гостинї у родини ґр. Форґача в Мандоку, з котрою жию в дружбі. На запрошене Саламона поїхали ми в суботу до Тужери, щоби там бути при гіпнотичнім досьвідї, який хотів робити гіпнотизер Найком з панною Еллею, донькою Саламона. Досьвід розпочав ся о 7 год. 40 мін. вечером. При тім були крім родичів Еллї: ґр. Володислав Форґач з женою, ґр. Стефан Форґач, ґрафиня Сірмай, бар. Юнґенфельд з женою і секретар ґр. Форґача, котрий мав списувати вислїдки досьвіду. Предметом гіпнози не було — як то хибно розголосили — піддане якоїсь недуги легких; на то не були би згодили ся анї родичі панночки, анї я яко лїкар був би того не допустив, бо я знав, що Елля дïставала гістерично-епілептичних нападів і була дуже чутлива на всїлякі вражіня. Але ось як то все було: За згодою родичів і самої панночки хотів гіпнотизер Найком довідати ся від маючої загіпнотизувати ся Еллї, що то за недуга, на яку недужає єго брат у Вершеци, а про котру лїкарі всїляко говорили. Наслане сну відбуло ся зовсїм після всяких правил сеї штуки без всяких насильних способів, яких уживають звичайно шарлятани, чисто суґґестивним способом. По двайцяти мінутах сказало медиюм: „Я сплю глубоким сном“. Гіпноза наступала серед великого роздразненя, такого роздразненя, якого родичі Еллї, як казали, нїколи ще не виділи у неї при давнїйших досьвідах гіпнотичних.

Я сидів коло Найкома, напротив загіпнотизованої, і міг зблизька придивити ся дуже докладно всему, що діяло ся підчас гіпнози. Найком завізвав тогди медиюм (панно Еллю), щоби она відшукала у Вершеци єго брата, щоби оглянула єго і сказала відтак, яка у него недуга і що против неї можна робити. І ось стало ся, чого аж не хоче ся вірити. Елля почала описувати топоґрафічні відносини легких і розповідала про недугу з таким знанєм фаховим, якого не має навіть звичайний лїкар, а хиба лиш досьвідний клїнік. Знаючи добре і уживаючи зовсїм правильно всїх технїчних висловів, розповідала она все подрібно і розпізнала недугу яко туберкули легких та заявила, „що то вже дуже зла ознака, бо на жаль всяка поміч штуки лїкарскої єсть против сеї недуги безсильна“. Наконець сказала дословно: Сю недугу кінчить Oedema pulmonum acutum hydropicum suffocativum“. Безпосередно потім крикнула она і зімлїла. Я ужив зараз всїляких можливих способів, щоби єї привести до житя: положив єї плазом, порозвязував на ній всю одїж, підоймав руки, уживав штучного способу віддиханя, запускав етер і т. д., але все надармо. До вісім мінут по омлїню перестав вже живчик бити, она зївнула протяжно кілька разів по довших хвилях і — умерла.

В сальонї настав страх і сум. Всї в перестраху споглядали на мертве тїло дївчини в самім розцьвітї. Нещасливі родичі і гіпнотизер все ще не хотїли тому вірити, що стало ся і з плачем просили мене, щоби я ще пробовав в який спосіб привести єї до житя. Я ще може з годину відтирав єї вовняними платками, завивав тїло в огріті хустки, пробовав штучним способом розбудити в ній віддиханє і т. д. Розуміє ся, що все було без успіху. На жадане батька покликано в понедїлок асистента при патольоґічнім інститутї в Будапештї, дра Льовріха, щоби він зробив обдукцию мозку, при чім крім мене був ще й комітатовий фізик, др. Андрій Йожа. Обдукция показала, що мозок був майже зовсїм без крови, що внаслїдок того відживляв ся лиш з під споду і що цїла маса мозку була перемокла білявою сукровицею, але анї в осереднім мозку не було видко нїчого незвичайного, анї в оболонкових єго покривах не було якоїсь патольоґічної зміни; череп мозковий був незвичайно сильно розвинений. Смерть настала від удару мозкового.

Так оповідає др. Враґаші про послїдний досьвід гіпнотичний з Еллею і про єї смерть,

Тимчасом дали знати, що підофіцир Лянґе утік. Коли майор з дванайцять ордонансами і трома підофіцирами обійшов касарню, настав спокій. На другий день мав майор Штеттен промову до підофіцирів і завзивав їх, щоби они признали ся, хто між ними верховодив і хто крикнув: „Най жиє анархія!“ Знайшов ся один підофіцир, котрий сказав, що то був Бранд, котрий кричав ще: „Свобода, рівність, братерство!“ Директор школи зложив тогди рапорт висшим властям і зараз наступило арештоване 183 підофіцирів. Лянґе, що був утік, ставив ся сам і єго та Бранда замкнено окремо до арешту.

Перегляд полїтичний.

Narod. Listy доносять, що екзекутивний комітет молодоческої партиї згодив ся на то, щоби при новій орґанїзациї партиї принимати лиш таких людий, котрі схотять піддати ся програмі і проводови молодоческої партиї. Звязь з поступовцями отже зірвано і они розпочинають тепер на цїлій лїнії борбу против Молодочехів. В цїлях орґанїзациї нової, поступової партиї відбували ся в послїдних днях тайні наради в Колині і Пардубицях. Так отже прибуде тепер Чехам формально одна, нова партия.

Нинї збирає ся на засїданє угорска палата панів. На порядку дневнім сего засїданя стоять: мериторичне залагодженє закона о свобіднім виконуваню релїґії, рецепциї жидів, о віроісповіданю дітий з мішаних супружеств і веденю метрик властями цивільними.

Стан недуги царя не єсть, кажуть, так небезпечний, як то говорено до недавна; цар недужає лиш на запаленє легких, котре тягне ся вже від лїта, однакож не грозить нїякою небезпечностию. Удару апоплектичного він не мав, єсть лиш ослабленний і пригноблений. Др. Ляйден єсть тої гадки, що цар при відповіднїй курациї може вповні прийти до здоровля.

З Хіни надходять сумні вісти. Войска хінські які ще суть, бунтують ся, а зачувати, що й в краю нарід зачинає бунтувати ся. В Пекінї настав великий переполох, бо побоюють ся, що Япанцї готові ще впасти й до самої столицї. Король установив окрему раду воєнну, котрої начальником іменував свого вуйка Кунґа. Очевидно для успокоєня умів розпущено знов тепер вість, що з Кашґару іде 20.000 войска. Кашґар однакож єсть так далеко від Пекіну, що ся армія могла би би прийти туди хиба за вісїм місяців. Для охорони Пекіну стягнено 25.000 войска і они мають зібрати ся в Тунчув коло Пекіну. Тимчасом Япанцї машерують чим скорше до Мукдену і заняли вже без всякого опору місто Геі-чов на границе манджурскій.

Новинки.

Львів дня 3 жовтня.

— **Преосьв. епископ Юлїян Пелеш** звиджував минувшого місяця декотрі місцевости перемиской епархії. Дня 14 вересня приїхав до Ряшева на візитацию канчуцкого деканата. На двірци повитали епископа староста з представителями міста, все сьвященьство канчуцкого деканата і богато сьвящеників з коросняньского, сяніцкого і яслиского деканата. В супроводї бандериї приїхав епископ вечером до Залїся, де при вистрілах з моздїрів привитав єго при тріюмфальних воротах місцевий сьвященик. На другий день відвідав владика добродія залїскої парохії, старосту п. Федоровича. В Залїсю задержав ся епископ через суботу, щоби в недїлю відправити богослуженє і длятого приїхав в суботу з Перемишля крилошанин о. Чехович, а для асисти лишили ся і деякі сьвященики. В недїлю відправив владика службу Божу в супроводї крилошан оо.: Чеховича, Войтовича, Борсука з Кракова, Хотинецкого з Ярослава і о. Калужняцкого з Загіря. Диаконували оо.: Киселовский і Венгринович з коросняньского деканата. Прочі сьвященики асистували. По богослуженю відїхав епископ до Тарнавки. — В честь епископа устроїв у себе в суботу президент суду п. Глушкевич вечер, на котрий запросив всїх сьвящеників, що супроводили владику. — Про дальшу візитацию д-ра Пелеша пишуть з Улянова: Від 80 лїт не бачили наші сторони перемиского владики, аж сего року дня 22 вересня завитав до нас преосьв. др. Юлїян Пелеш. День той був для цїлої околиці торжественним сьвятом. Кілька годин перед приїздом зібрала ся товпа народу перед тріюмфальною брамою, де місцевий парох кс. М. Подґурский на чолї процесий повитав владику горячими словами. Відтак повитали достойного гостя репрезентация, міста і кружок урядників як з Улянова так і Ниска, почім Преосьвященний при звуках музики і серед шпалеру утвореного огневою сторожею удав ся до костела, де удїлив благословеня пароxови і єго вірним. При виходї з костела стрінула владику мила несподїванка — 40 селян в гарних строях на баских конях під проводом п. І. … стали проводжати Преосьвященого в дальшу дорогу до села Дубрівки. На границе села повитав єго о. Василь Залеский з процесию, парох одинокої рускої церкви в тих мазурских сторонах. Другого дня в недїлю відбула ся торжественна Служба божа, котру відправив о. Залеский в присутности владики. По богослуженю Преосьвященний виголосив гарну проповідь, заохочуючи вірних, щоби не покидали свого обряду, і удїлив … архієрейского благословеня. По тім відбув ся обід в честь Преосьвященого, на котрім явили ся всї урядники повітові з старостою і доохрестне духовеньство. Серед гомону „Многая лїта“ і Niech żyje, владика відїхав в дальшу дорогу.

— **Львівский маґістрат** видав таке оповіщенє: З причини пануючої пошести шкарлятини в Сокільниках, остерігає ся мешканцїв міста Львова, щоби уживали лише переваренего молока з тої місцевости.

— **Для войскових.** Міністерство війни зарядило, щоби сего року не було зборів контрольних (Controll-versammlung) для урльопників, резервістів, ляндверистів і резервових офіцирів в Галичинї, Буковинї і в Тїшинї.

— **Зміна властителїв.** Снятин Кошиловецкий купив Кароль Бубер за 85.000 зр. Половину маєтку Угриня купили від Девичів Т. Потоцкий і В. Рудроф за 150.000 зр. — Катерина Мандюк спродала село Затише Мариї Уєйскій за 46.000 зр. Черкавщину купив від Анелї Девич Василь Ропій за 69.000 зр.

— **Руске товариство „Сокіл“ у Львові.** З днем 15 вересня с. р. розпочав ся в товаристві ґімнастичнім „Сокіл“ у Львові курс ґімнастичний для старших і для дїтий. Вправи відбувають ся в льокали товариства при улици Підвале ч. 7 заосмотренім у всї знаряди і посудки ґімнастичні під проводом учителїв в понедїлки, середи і пятницї від 6—7 години вечером для дїтий, а від 7—8 години для старших. Оплата місячна виносить за дїти для членів від хлопця 1 корону, від дївчинки 2 корони; для нечленів від хлопця 2 корони а від дївчинки 4 корони. Вписувати ся можна в льокали товариства при улици Підвале …

а Найком каже, що дїйстно так все було, як розказує др. Вraґаші. Послухаймо-ж тепер, що каже комітатовий фізик, др. Андрій Йожа, котрий був при обдукциї, в своїм справозданю до міністерства справ внутрішних. Справозданє се звучить дословно так:

„Ваша Екселенциє! Пане Міністер! Через два минувші роки кликано мене нераз на лїкарску пораду до дому батька помершої дївчини, пана Тодора Саламона, і так мав я нагоду роздивити ся в недузї і в тім, що помершa сама розповідала менї про свою недугу, та брати участь в єї лїченю. Помершa панночка, котрій було 22 лїт, терпіла від многих лїт на роздразненє нервове, котре заєдно збільшало ся, і вже минувшого року заявив я родинї на підставі основних спостережень, що внаслїдок безустанної, неправильної іннервациї проводів кровних наступить відразу, в однїй хвили, смерть без всякої видимої причини. В який спосіб проявляло ся то велике роздразненє нервове — того виявляти не маю права, хоч то не кидає ні найменшого злого сьвітла на обичаї родини і єї окруженє. Однакож розкажу одну подію з єї недуги, бо она може роз'яснити питанє, чи Елля Саламон в наслїдок гіпнози мусїла умерти, чи нї.

„Померша терпіла вже від довшого часу на частїйший і довготреваючий біль голови. Минувшого року, коли она одного разу дістала такого болю, покликано мене до неї. Тогди мала она біль голови вже від яких двох тижднїв і він не попускав. В тім часї недужа взагалї не їла, а коли на силу що з'їла, то зараз вертало назад. Найменше сьвітло збільшало єї біль, так, що я міг розсліджувати недужу в зовсїм і завсїгди затемненій комнатї і лиш при слабім осьвітленю. Она через дві недїлї безустанно кричала так, що аж страх брав від того, а відтак при менї анї не писнула. Нїякий лїк не помагав на єї муки, лиш тогди, коли стратила вже зовсїм голос, помагали їй ще трохи теплі купелї. А всеж-таки апетиту не мала. Коли лїки вже нїчого не помагали, я умовив ся був з ординуючим лїкарем, дром Кізмешем, окружним лїкарем з Кішварди, щоби недужій, — позаяк на наш погляд, недуга з виключенєм всяких, даючих ся патольоґічно доказати причин, показувала лиш ознаки великої нервозности, піддати в гіпнозї, аби она щось їла, бо готова була ще з голоду померти. Внаслїдок нашої умови піддав доктор Кізмеш своїй недужій, щоби она на другий день рано о 8 год. випила чарку кави з рогаликом, о 11 год чарку чаю, та щоби, коли собі добре пригадую, з'їла кілька кусенів шинки. О назначеній годинї стала она на превелике диво всїх домагати ся дуже заординованої їй поживи, з'їла з добрим апетитом і опісля їла вже без всякого примусу. Отже при сїй нагодї показала ся у неї гіпноза яко средство, що уратувало їй житє. О пізнїйших гіпнозах, які викликував Найком, знаю лиш то, що чув від других, не можу отже о них нїчого певного сказати.

„Дня 15 с. м. (вересня), отже в 24 годин по смерти, попросив мене п. Тодор Саламон, щоби я на другий день рано приїхав до Тужера, аби розслїдити мозок помершої єго доньки. Я й поїхав туди і застав прибувшого там в тій самій цїли асистента унїверситетского професора, дра Оттона Пертіка, п. дра Йосифа Льодвріха і дра Враґашого. Увзглядняючи чувства і бажаня прибитої нещастєм родини, не роблено формальної секциї поліцийної; я аж тогди побачив потребу єї, коли з сеї пригоди зроблено з многих сторін скандал. Я й не видїв потреби такої секциї, тим більше, що я вже від давна знав муки недужої — і то не лиш я, але й другі знали то, між иншими професор Лявфенавер. Ми всї уважали ту недугу лиш за нервозність, хоч патольоґічної причини єї не можна було доказати. Анатомічний стан мозку списав др. Льовріх для приватного ужитку на бажанє родини і я також підписав ся на нїм. Стан був такий: Розрізана пилкою чашка була значно груба, до сьвітла показували ся прозорі єї части червонїйші, як звичайно; верхна часть мозку мала мало крови, давала ся легко віддїлити від спідної части, спідна мала ще менше крови, але за то так була перемокла сукровицею, що здавало ся, як коли б она звітріла. В мозку не було анї слїду якогось розкладу в наслїдок смерти, котра настала 39 годин тому назад, анї нїякої иншої зміни. В скрутлях мозкових було 20 ґрамів чистої сукровицї. Діяґноза: Anemia oedemia cerebri. Ся зміна єсть достаточною причиною смерти. Ми длятого вже дальше не секционували. Після мого погляду міг той великий брак крови настати хвилево, але вогкість в мозку розвивала ся через довший час, а також і згрубінє чашки уважаю за наслїдок частїйшої неправильности в круженю крови. Чи гіпноза могла стати ся причиною смерти, не можу так само доказати, як і хто небудь инший. Коли-ж не можна Найкомови доказати, що смерть наступила в наслїдок єго дїланя, то й не можна єго укарати. Елля, що терпіла на нервозність в найвисшім степени, була на мій погляд дуже горда з того, що з неї було знамените медиюм. До гіпнотизованя не треба було єї намавляти.

7 щоденно від 10 до 12 години перед полуднем. Члени не платять жадної оплати за науку кромі членьскої місячної вкладки 50 кр.

— В осени літо. З Будзанова доносять, що дерева, з котрих град позбивав в липни листє, зацвили другий раз в серпни. Овочі, що виросли з нового цьвіта сягали вже величини волоского ріха, однако мороз, що в ночи з 23 на 24 вересня доходив до 2½° Ц., знищив їх цїлковито.

— З салї судової. Дїяло ся се в ночи з 15 на 16 червня с. р. в Томсах, присїлку Старого Села. У тамошного господаря Яцка Бориска украв хтось з замкненої комори два корцї муки, сало масло, все разом вартости 27 зр. Очевидно, злодїїв мусїло бути двох, бо один не міг би тілько муки винести отвором в дасї. Злодїї мали собою віз, на котрий поскладали украденї річи. Переднї колеса воза були куті, а заднї не були куті, як то було можна пізнати по слїдах на грязистій дорозї. Слїдом за возом жандарм, що шукав злодїїв, зайшов до присїлка Пришки разом з Яцком Бориском. В Пришках вступили на ревізию до підозріного Івана Кондришина, що мав сина Дмитра. У Кондришина жандарм Тимпина не найшов украдених річий, тілько на возї найшов слїди муки, і одежу застав мокру (в ночи був дощ.) Дома не було самого Кондришина, бо втїк, лише син его Дмитро. Жандарм забрав Дмитра до хати Федька Онишка і там до самої півночи випитував его. Підчас того Іван Кондришин закрав ся під вікна Онишка. Замітивши, що жандарм старае ся видобути з Дмитра зізнане, Кондришин крикнув, щоби не мучили сина, а відтак і стрілив у хату. Шроти застрягли в стінї напротив вікон, а один шріт зранив жандармови ухо. Тому що під вікном нікого не було, жандарм і сьвідки здогадали ся, що то лише Іван Кондришин міг стрілити, щоби убити жандарма. Стали его шукати, але найшли і зловили аж 19 червня. Вчера его судили. Кондришин признав ся до крадежи муки; кромі того сказав, що в Олекси Онишка украв стрільбу і з неї стрілив тодї тілько на пострах. Жандарм вийшов цїлий з пригоди лиш длятого, що в тій хвили голову відхилив на бік. Кондришин з плачем каже, що зовсїм не мав наміру убити жандарма. Кондришина засудив суд львівский на десять місяцїв вязницї, а его сина Дмитра увільнив.

— Пригоди на провінциї. Матій Черняк з Волчкова в повітї станїславівским випив дві чарки горівки і помер. Лікарі ствердили, що отруїв ся. — В Трускавци задушили підземні ґази робітника гірничого Адама Стирного; а в Бориславі в закопі нр. 335 дня 4 м. м. засипала земля 22-лїтного гірника Стаха Мазура зі Сloньска. Неживого Мазура добули по тяжкій працї аж 6 м. м. рано. — В Пникутї в мостиским пов. втопив ся 9-лїтний син Войтка Лихви, рільника. — Михайло Бардиньский парібок з Княжого Моста в мостискім пов. копав глину в „горі довгомостиский“ і притім засипала его земля. Василь Помірко з Вортятина добув нещасного з під землї, але вже неживого. — В лїсї громади Карів в Равщинї зранив ся смертельно дезертир 89 полку піхоти Осип Файчук. Его засадили до арешту 14 м. м., а що з ним дальше стало ся, не знаемо. — Подібно як в Ляцку померла пастушка, так і в Девятири в Равщинї 7-лїтна Каролина Брунентать померла від того, що від ватри на пасовищи заняла ся на нїй одежа і огонь попарив еї смертельно. Дитина вмерла на другий день. — В Рускім селї в решівскім пов. отруїла ся сїрниками Анеля Буцковска, котра любила за житя запивати ся. — В Княжу в Снятинщинї вбило коло млиньске 50-лїтного челядника мельницкого Савка Мамчула родом з Тучап. — В Залукві в Меживодю втопила ся 4-лїтна донька Бейзиків. — В Межигірцях в станїславівским повітї при направі млина впав у воду Микола Боренда і втопив ся. Липив жінку і двоє дїтий. — У Звірнику на Мазурах убив грім 17-лїтну дївчину на поли.

— Померли: Александер Кунцевич, сьпівак оперовий, бувший артист львівскої сцени польскої, а в послїдних лїтах житя сцени рускої. Ще в четвер минувшого тижня сьпівав в нашім театрі сольо в „Привітї“ о. Копка і вже тодї по голосї можна було у него замітити ослаблене — а в понедїлок 1 с. м. Кунцевич помер. Публика, як звичайно, не замітила того ослабленя і спонукала хорого сьпівака сьпівати другий раз; нїкому й на думку не прийшло, що за три днї его не стане. Помер на запалене легких, проживши шістдесять кілька лїт. Давнїйше належав до лучших артистів польских, а на рускій сценї все радо бачила его публика. Репертоар его складав ся з партий басових. — О. Яків Лукашевич, радник епископскої консисториї, ординаріятский шкільний комісар, член і містопредсїдатель окружної шкільної ради в Добромили, відзначений крилошаньскими одежами, декан і парох в Війську, упокоїв ся дня 29 вересня в 72-ім роцї житя а 45-ім сьвященьства.

— 60.000 зр. виносить головна виграна львівскої льотериї виставової. Звертаемо увагу наших поважаних читачів на се, що тягнене відбуде ся вже 16 жовтня.

ТЕЛЄҐРАМИ.

Будапешт 3 жовтня. Угорска Делеґация ухвалила без дебати прелїмінар спільного мінїстерства фінансів і спільного трибуналу обрахункового.

Париж 3 жовтня. Ґр. Гойош вернув вже на свое становище амбасадора.

Відень 3 жовтня. Є. Експ. п. Намістник ґр. Баденї виїхав до Львова.

Прага 3 жовтня. Член палати панів ґр. Рудольф Хотек помер.

Шанґай 3 жовтня. В Пекінї ворожий настрій против чужинцїв стае чим раз більший. Есть обава, що Японцї готові заняти Пекін, бо на войско хіньске, котре есть невдоволене теперішним правлїнем, не можна спустити ся.

Рух поїздів зелїзничих

важний від 1 мая 1894, після львівск. год.

Відходять до

	Поспішний		Особовий			
Кракова	3 00	10·46	5·26	11·11	7·31	
Підволочиск	6·44	3 20	10·16	11·11		
Підвол. Підзам	6·58	3·32	10·40	11·3	–	–
Черновець	6 51	–	10·51	3·31	11·06	–
Стрия	–		10·26	7·21	3 41	7·4
Белзця	–		9·56	7·21		

Приходять з

Кракова	3 08	6·01	6·46	9·36	9·36	
Підволочиск	2·48	10·06	6·21	9·46	–	-
Підвол. Підзам	2·34	9·49	9·21	5·55	–	
Черновець	10 16	–	7·11	8.13	1·03	-
Стрия	–		9·23	9·10	12·46	2·3
Белзця	–		8·24	5·21	–	

Числа підчеркнені, означають пору нічну від 6 год. вечером до 5 год. 59 мін. ран

В інформацийнім бюрі ц. к. австр. зелїзниц державних у Львові ул. Третого Мая ч. 3. (Готель Імперіяль) продае ся білети полосові і окружні, пляни їзди і тариф у форматї кишеневім і дае ся інформациї в справах тарифових і перевозових. У тім бюрі, а також у такім самім бюрі у Відни (I. Johannesgasse 29) уділяе ся устних або письменних пояснень в справах служби на ц. к. австр. зелїзницях державних. О скілько підручники зазваляють, можна такоже засягнути інформаций що до решти австро-угорских і заграничних зелїзниць.

— У Львові виходять ті лїтературні часописи і вістники: **Зоря**, ілюстроване письмо лїтературно-наукове, 72 аркушів друку на рік, коштуе 6 зр. у Львові, ул. Академична ч. 8. — **Дзвінок**, ілюстроване письмо для науки і забави руских дїтий і молодежи; 36 аркушів друку, 5 зр. у Львові ул. Чарнецкого ч. 26. — **Правда**, місячник полїтики, науки і письменьства, около 60 арк. друку, 5 зр. у Львові ул. Академічна ч. 8. — **Житє і Слово**, вістник лїтератури істориї і фолькльору; 60 аркушів друку 5, зр. у Львові, ул. Глубока ч. 7.

Нові книжки! Кобзар Т. Шевченка, критичне видане в гарній оправі з пересилкою 5 зр. **Записки** тов. ім. Шевченка, 4 томи по 1 зр. — **В. Чайченка:** Твори прозаїчні ч. I. 80 кр. ч. II 60 кр. ч. III. 80 кр.; Під хмарним небом, поезиї ч. I. 1 зр., З народного поля, поезиї ч. II. 60 кр. — **Сибір** О. Кенана ч. I. II. 1·20 зр. — **Пролїсок**, збірник поезий Павла Граба ч. I. 20 кр.— **Словар** рос.-укр. ч. I. Уманця і Спілки, 2·50 зр.— Твори ч. I. Трохима **Зіньківского** 1 зр. — Лесї Українки і М. Ставиского: Книга пісень **Гайного** 80 кр.; Л. Українка: **На крилах пісень**, поезиї 60 кр. — Ол. Колеси „про Юрия **Федьковича**“ 20 кр. — **Пани і люди**, повість Левенка 80 кр. Его-ж **„Солдатский розрух“** 10 кр. Історичну бібліотеку і всї вичислені книжки можна купити в книгарни тов. ім. Шевченка у Львові, при ул. Академічній ч. 8.

За редакцию відповідае **Адам Креховецкий.**

она сама того жадала. Коли довідала ся, що др. Враґаші мае до них приїхати, тїшила ся з того від тої хвилї дуже і заявляла навіть плесканем в долонї свою радість, хоч она звичайно була дуже поважна і скрита в собі людина. Я скорше сїй обставинї приписую причину удару мозкового. При вчерашнім відкопаню тїла був я яко сьвідок і орґан адмінїстрациї, о сїй секциї не маю права давати справозданя“.

Мимоходом мусимо тут звернути увагу на то, що межи повисшим оповіданем дра Враґашого, так, як его подали будапештеньскі ґазети, а урядовим справозданем дра Йожи заходить впадаюча в очи ріжниця що-до часу, в котрім стала ся цїла подія в Тужері. Враґаші каже, що приїхав в суботу до Тужера і вечером того дня о 7 год. 40 мін. розпочало ся там гіпнотизоване Еллї — то було отже після Враґашого дня 15 вересня; в понедїлок відбула ся обдукция мозку. Др. Йожа однакож каже, ще его завізвано вже дня 15 вересня отже на 24 годпо смерти Еллї до Тужера і він явив ся на другий день та застав там дра Льовріха, котрий також був завізваний ще 15 вересня. Виходить з того, що смерть Еллї наступила не в суботу дня 15, але в пятницю, дня 14 вересня. Есть се, що правда, річ малої ваги, бо дата остаточно не зміняе річи і може то бути лиш похибка ґазет; але коли-б др. Враґаші дїйстно в перший хвили подав дату цїлої подїї хибно, то вказувало би се на то, що цїла подія зробила на него так велике вражінє, що він під впливом того вражіня аж забув, коли що дїяло ся, а то був би важний момент для степеня віродостойности его оповіданя.

Коли цїла ся справа стала вже дуже голосна, вислано до Тужера спецFile комісию, котра мала розслїдити все дуже основно і списати як найдокладнїйший протокол. Що вислїдила комісия, доси ще не знати, угорскі ґазети подають о тім лиш коротенькі вісти. Так кажуть, що кореспондентови Pesti Napl-а мав віцепрокуратор Грабовский сказати, що лїкарі висказали ся дуже обтяжаючо. Відтак кажуть, що протокол, зроблений з самим Тодором Саламонем есть дуже обемистий, бо обнимае більше, як вісїм аркушів битого письма, та що переслухано всїх очевидцїв смерти Еллї і всїх, що сходили ся в тужерскім дворі на гіпнотичні представленя. Дуже характеристичним для сеї справи есть становище Тодора Саламона. Він каже, що в глубинї своеї душі есть переконаний о тім, що его донька не померла від гіпнози, і покликуе ся на то, що ему сказав др. Йожа вже давнїйше, іменно, що его донька помре нагло. Він повірив би скорше, так само як і Найком, в то, що Елля померла з великої радости, що буде могла продукувати ся перед дром Враґашим. Дальше каже він, що нехай собі лїкарі говорять, що хотять, а его донька все-таки була таке медиюм, якого ще не бувало, і она зовсїм вірно описала недугу Найкомового брата. Він каже видрукувати протоколи із всїх засїдань гіпнотичних і напише до них передне слово, а книжка вийде вже за кілька недїль; нехай відтак всї лїкарі інформують ся з неї.

(Дальше буде).

З друкарні З. Ловиньского під зарядом В. І. Вебера.